

VỀ SỔ TAY HỎI ĐÁP BẢO HIỂM Y TẾ XÃ HỘI

SỔ TAY
HỎI ĐÁP
VỀ
BẢO HIỂM
Y TẾ XÃ HỘI

Tháng 7/2014

TỪ VIẾT TẮT

Bảo hiểm y tế	BHYT
Bảo hiểm xã hội	BHXH
Khám bệnh, chữa bệnh	KCB
Ngân sách nhà nước	NSNN
Ủy ban nhân dân	UBND
Học sinh, sinh viên	HSSV

Các bạn thân mến! Cổ nhân có câu “Phúc họa khôn lường” và quy luật “Sinh – Lão – Bệnh – Tử” thì không ai tránh khỏi. Con người chỉ có thể chuẩn bị chứ không thể biết trước được những may rủi trong tương lai. Bảo hiểm y tế (BHYT) là một chính sách xã hội lớn, là loại hình bảo hiểm đặc biệt, mang ý nghĩa nhân đạo cộng đồng sâu sắc, góp phần quan trọng thực hiện công bằng xã hội trong chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân. Đóng góp cũng như nhận lợi ích từ BHYT vừa là sự san sẻ, vừa là đầu tư để khi gặp chuyện không may chúng ta có được sự san sẻ gánh nặng chi phí. Điều này càng đặc biệt có ý nghĩa với người nghèo khi phải đối mặt với bệnh tật.

Trên thực tế, BHYT đã chi trả nhiều nghìn tỷ đồng cho hàng trăm triệu lượt khám chữa bệnh mỗi năm. Nhờ chi trả của BHYT, nhiều người đã được sử dụng các phương pháp điều trị công nghệ cao, tốn kém nên đã được cứu sống hoặc thoát khỏi bệnh tật. Để đảm bảo tính công bằng, quyền lợi cho mọi người, dĩ nhiên phải có những quy định chặt chẽ về thủ tục, quy định cũng như cách thức thực hiện nhưng cũng có thể do chính chúng ta không nắm vững các quy định và hiểu về quyền lợi của mình. Nhằm giúp cộng đồng phần nào vượt qua được những khó khăn trên, SCDI xây dựng cuốn tài liệu này với những thông tin cơ bản nhất về thủ tục và quyền lợi của người tham gia BHYT khi khám chữa bệnh.

Mặc dù Luật BHYT đang được sửa đổi và có thể có những thay đổi trong thời gian tới, nhưng SCDI vẫn cố gắng chuyển cuốn Sổ tay này tới tay cộng đồng để kịp thời cung cấp thông tin đến quý vị ngay trong thời gian trước mắt. Chúng tôi sẽ tiếp tục theo dõi và cập nhật những thay đổi ngay sau khi Luật sửa đổi ban hành.

Lời cuối cùng, chúng tôi xin thay mặt cộng đồng cảm ơn nhà tài trợ International HIV/AIDS Alliance đã hỗ trợ kinh phí cho quá trình soạn thảo, đồng thời cảm ơn sâu sắc tới các chuyên gia Lê Văn Truyền, Nguyễn Thanh Hương và Phan Văn Toàn đã dành thời gian quý báu xây dựng cuốn tài liệu. Chúng tôi cũng vô cùng cảm ơn đại diện các cộng đồng liên quan tham gia đóng góp ý kiến để cuốn tài liệu phù hợp, thiết thực hơn với nhu cầu của cộng đồng. Hy vọng rằng cuốn sổ này sẽ góp phần thiết thực giúp quý vị khi cần thụ hưởng quyền lợi chính đáng của mình.

MỤC LỤC

PHẦN 1. GIỚI THIỆU CHUNG VỀ BẢO HIỂM Y TẾ	7
Câu hỏi 1: Bảo hiểm y tế là gì?	7
Câu hỏi 2: Tại sao bạn nên tham gia bảo hiểm y tế?	7
PHẦN 2: QUYỀN LỢI, MỨC HƯỞNG VÀ THỦ TỤC KCB BHYT	8
Câu hỏi 3: Bạn có thể được hưởng quyền lợi gì khi tham gia BHYT?	8
Câu hỏi 4: Mức hưởng BHYT như thế nào khi đi KCB đúng quy định?	8
Câu hỏi 5: Cơ quan BHXH chi trả như thế nào khi người có thẻ BHYT đi KCB đúng quy định có sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn?	9
Câu hỏi 6: Mức hưởng BHYT khi người có thẻ BHYT đi KCB vượt tuyến, trái tuyến có trình thẻ BHYT như thế nào?	10
Câu hỏi 7: Người có thẻ BHYT đi KCB tại các cơ sở y tế tư nhân có được hưởng quyền lợi về BHYT không?	10
Câu hỏi 8: Trường hợp người có thẻ BHYT đi KCB tại cơ sở y tế không ký hợp đồng KCB BHYT, hoặc không đủ thủ tục theo quy định thì có được Cơ quan BHXH thanh toán không và mức thanh toán như thế nào?	11
Câu hỏi 9: Khi đi KCB có xuất trình thẻ BHYT, có chỉ định của Y Bác sỹ điều trị nhưng vẫn phải tự túc mua một số thuốc có trong danh mục BHYT do bệnh viện hết thuốc thì có được thanh toán chi phí của các thuốc đã mua đó không?	11
Câu hỏi 10: Người có thẻ BHYT khi bị nhiễm HIV, nhiễm lao, có mua một số thuốc điều trị bệnh lao và tập hợp đầy đủ chứng từ đề nghị thanh toán BHYT thì có được thanh toán số tiền thuốc trên không?	11
Câu hỏi 11: Người có thẻ BHYT khi bị nhiễm HIV, có mua một số thuốc điều trị ARV, đã tập hợp đầy đủ chứng từ đề nghị thanh toán BHYT thì có được thanh toán số tiền thuốc trên không?	12

Câu hỏi 12: Người bị nhiễm HIV thuộc diện hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội hằng tháng, khi tham gia BHYT có được thanh toán chi phí vận chuyển trong quá trình đi khám, chữa bệnh BHYT không?	13
Câu hỏi 13: Khi đi KCB, người có thẻ BHYT được chi trả tất cả các loại thuốc không?	13
Câu hỏi 14: Danh mục thuốc BHYT do ai quy định? Có thể xem ở đâu?	14
Câu hỏi 15: Một số người cho rằng không nên KCB bằng thẻ BHYT vì chỉ được phát thuốc nội, thuốc rẻ tiền, tác dụng chữa bệnh thấp. Có đúng như vậy không?	15
Câu hỏi 16: Người tham gia BHYT bị nhiễm các bệnh lây truyền theo đường tình dục thì có được cơ quan BHXH chi trả chi phí KCB không? Mức chi trả là bao nhiêu?	15
Câu hỏi 17: Trường hợp sử dụng ma túy và bị sốc thuốc phải cấp cứu, BHYT có chi trả không?	15
Câu hỏi 18: Những xét nghiệm nào chẩn đoán viêm gan có được Cơ quan BHXH chi trả không?	15
Câu hỏi 19: Khi được chẩn đoán viêm gan C và cần điều trị thuốc, Cơ quan BHXH có chi trả không?	16
Câu hỏi 20: Trường hợp nào không được hưởng BHYT?	16
Câu hỏi 21: Như thế nào là KCB BHYT đúng quy định?	17
Câu hỏi 22: Khi đi KCB BHYT cần phải có những giấy tờ gì?	17

PHẦN 3: MỨC ĐÓNG VÀ THỦ TỤC MUA THẺ BHYT **19**

Câu hỏi 23: Người tham gia BHYT tự mua thẻ BHYT thì phải đóng bao nhiêu tiền?	19
Câu hỏi 24: Người tham gia BHYT muốn mua thẻ BHYT cho các thành viên trong một hộ gia đình, mức đóng thế nào?	19
Câu hỏi 25: Hộ gia đình cận nghèo cần phải đóng bao nhiêu tiền để mua thẻ BHYT?	19

Câu hỏi 26: Gia đình thuộc hộ cận nghèo muốn tham gia BHYT theo hộ gia đình có được giảm trừ không? Giảm trừ như thế nào?	19
Câu hỏi 27: Người tham gia BHYT có thể mua thẻ BHYT ở đâu?	20
Câu hỏi 28: Thủ tục thực hiện mua BHYT như thế nào?	20
Câu hỏi 29: Để mua thẻ BHYT cần phải có thủ tục gì?	21
Câu hỏi 30: Người tham gia BHYT không có hộ khẩu thường trú có được mua BHYT không?	21
Câu hỏi 31: Nếu một người chuyển giới (đã phẫu thuật toàn bộ hoặc 1 phần cơ thể; đang hóa trang khác với giới tính trong giấy tờ tùy thân) thì có được mua thẻ BHYT không? Có được hưởng BHYT không?	21
Câu hỏi 32: Thẻ BHYT có thời hạn sử dụng như thế nào đối với trường hợp tự nguyện tham gia BHYT?	22
Câu hỏi 33: Trong trường hợp bị mất thẻ BHYT, người tham gia BHYT cần làm gì để được cấp lại?	22
Câu hỏi 34: Trong trường hợp thẻ BHYT bị rách, hỏng, sai thông tin người tham gia BHYT cần làm gì để được đổi thẻ BHYT?	23
Câu hỏi 35: Người tham gia BHYT đã có thẻ BHYT, sau khi chuyển giới tính có được hưởng BHYT khi đi KCB không?	23

PHẦN 4: TÀI LIỆU THAM KHẢO **24**

Danh mục các tài liệu quy định về chính sách BHYT	24
---	----

PHẦN 1. GIỚI THIỆU CHUNG

VỀ BẢO HIỂM Y TẾ (BHYT)

CÂU HỎI 1: Bảo hiểm y tế là gì?

BHYT là hình thức bảo hiểm được áp dụng trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, không vì mục đích lợi nhuận, do Nhà nước tổ chức thực hiện và các đối tượng có trách nhiệm tham gia theo quy định của pháp luật.

Hiện nay, ở Việt Nam bên cạnh hình thức BHYT nói trên còn có BHYT thương mại, hoạt động có lợi nhuận được thực hiện theo quy định của Luật Kinh doanh bảo hiểm.

CÂU HỎI 2: Tại sao nên tham gia bảo hiểm y tế?

Vì Bảo hiểm y tế giúp giảm gánh nặng tài chính cho người tham gia bảo hiểm khi không may bị ốm đau, bệnh tật, tai nạn... phải điều trị. Chi phí cho việc điều trị một số bệnh có thể lên tới hàng chục, thậm chí hàng trăm triệu đồng, vượt là quá khả năng chi trả của người bệnh và trở thành gánh nặng cho cả gia đình. Trong trường hợp bạn đã mua BHYT nhưng may mắn không mắc bệnh, bạn sẽ có cơ hội chia sẻ một phần khó khăn cho người mắc bệnh. Đến hết năm 2013 số người có thẻ BHYT trên cả nước đã đạt gần 62 triệu người, chiếm tỷ lệ 68% dân số.

PHẦN 2. QUYỀN LỢI, MỨC HƯỞNG VÀ THỦ TỤC KCB BHYT

CÂU HỎI 3: Bạn có thể được hưởng quyền lợi gì khi tham gia BHYT?

Người tham gia BHYT được hưởng quyền lợi sau:

- Được cấp thẻ BHYT
- Khi đi khám chữa bệnh (KCB) Người có thẻ BHYT được Cơ quan BHXH chi trả các chi phí sau đây:
 - Chi phí KCB, phục hồi chức năng, khám thai định kỳ, sinh con;
 - Chi phí khám bệnh để sàng lọc, chẩn đoán sớm một số bệnh;
 - Chi phí vận chuyển người bệnh từ tuyến huyện lên tuyến trên trong trường hợp cấp cứu hoặc khi đang điều trị nội trú phải chuyển tuyến có chuyên môn kỹ thuật phù hợp với nhu cầu khám chữa bệnh đối với đối tượng: Áp dụng cho người có công với cách mạng; Trẻ em dưới 6 tuổi; Người thuộc diện trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng; Người nghèo; Người cận nghèo;

Quyền lợi, mức hưởng BHYT của người có thẻ BHYT phụ thuộc vào loại đối tượng BHYT tham gia và việc thực hiện các quy định khi đi KCB.

Người dân tộc thiểu số đang sinh sống tại vùng có điều kiện kinh tế khó khăn, đặc biệt khó khăn.

- Chăm sóc sức khỏe ban đầu tại y tế trường học đối với học sinh, sinh viên tham gia BHYT.

Quyền lợi, mức hưởng BHYT của người có thẻ BHYT phụ thuộc vào loại đối tượng BHYT tham gia và việc thực hiện các quy định khi đi KCB.

CÂU HỎI 4: Mức hưởng BHYT như thế nào khi đi KCB đúng quy định?

Người có thẻ BHYT khi đi KCB đúng quy định, Cơ quan BHXH thanh toán chi phí KCB trong phạm vi được hưởng như sau:

- **100%** chi phí đối với người có công với cách mạng; trẻ em dưới 6 tuổi; sĩ quan, hạ sĩ quan chuyên môn, kỹ thuật đang công tác trong lực lượng công an nhân dân.
- **100%** chi phí KCB tại tuyến xã.
- **100%** chi phí KCB trong trường hợp tổng chi phí của một lần KCB thấp hơn 15% mức lương tối thiểu.
- **95%** chi phí KCB đối với người hưởng lương hưu, người thuộc diện hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội và trợ cấp mất sức lao động

hàng tháng; người thuộc hộ gia đình nghèo; người dân tộc thiểu số đang sinh sống tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, đặc biệt khó khăn.

- **80%** chi phí khám, chữa bệnh đối với các đối tượng khác.
- Trường hợp tự chọn thầy thuốc, tự chọn buồng bệnh thì chỉ được Cơ quan BHXH thanh toán chi phí KCB theo giá dịch vụ hiện hành của nhà nước áp dụng cho cơ sở KCB đó và theo các mức hưởng nêu trên.

CÂU HỎI 5: Cơ quan BHXH chi trả như thế nào khi người có thẻ BHYT đi KCB đúng quy định có sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn?

Người có thẻ BHYT khi đi KCB đúng quy định có sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn, Cơ quan BHXH thanh toán chi phí KCB trong phạm vi được hưởng như sau:

- **100%** chi phí đối với đối tượng là trẻ em dưới 6 tuổi; người hoạt động cách mạng trước ngày 01 tháng 01 năm 1945 đến trước Tổng khởi nghĩa 19 tháng 8 năm 1945; Bà mẹ Việt Nam anh hùng; thương binh, người hưởng chính sách như thương binh, thương binh loại B, bệnh binh bị mất sức lao động từ 81% trở lên; thương binh, người hưởng chính sách như thương binh, thương binh loại B, bệnh binh khi điều trị vết thương, bệnh tật tái phát.
- **100%** chi phí đối với sĩ quan, hạ sĩ quan chuyên môn, kỹ thuật đang công tác trong lực lượng công an nhân dân nhưng không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho một lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật đó; phần còn lại do ngân sách của cơ quan, đơn vị quản lý đối tượng chi trả.
- **100%** chi phí đối với người có công với cách mạng (trừ người thuộc các đối tượng được nêu tại điểm 1 nói trên) nhưng không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho một lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật đó.
- **95%** chi phí đối với người hưởng lương hưu, người thuộc diện

Trẻ em được thanh toán 100% khi đi khám chữa bệnh có sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn

hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội và trợ cấp mất sức lao động hàng tháng; người thuộc hộ gia đình nghèo; người dân tộc thiểu số đang sinh sống tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, đặc biệt khó khăn nhưng không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho một lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật đó.

- 80% chi phí đối với các đối tượng khác nhưng không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho một lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật đó.

CÂU HỎI 6: Mức hưởng BHYT khi người có thẻ BHYT đi KCB vượt tuyến, trái tuyến có trình thẻ BHYT thì như thế nào ?

Người có thẻ BHYT khi đi KCB không đúng cơ sở KCB ban đầu hoặc không đúng tuyến, Cơ quan BHXH thanh toán chi phí KCB trong phạm vi được hưởng như sau:

Khi đi KCB không đúng tuyến vẫn được thanh toán chi phí KCB theo các mức 70%, 50% và 30% tùy từng trường hợp

- 70% chi phí đối với trường hợp KCB tại cơ sở KCB đạt tiêu chuẩn hạng III và không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho mỗi lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn.

- 50% chi phí đối với trường hợp KCB tại cơ sở KCB đạt tiêu chuẩn hạng II và không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho mỗi lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn.

- 30% chi phí đối với trường hợp KCB tại cơ sở KCB đạt tiêu chuẩn hạng I, hạng Đặc biệt và không vượt quá 40 tháng lương tối thiểu cho mỗi lần sử dụng dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn.

CÂU HỎI 7: Người có thẻ BHYT đi KCB tại các cơ sở y tế tư nhân có được hưởng quyền lợi về BHYT không?

Khi người có thẻ BHYT đi KCB tại các cơ sở y tế tư nhân, Cơ quan BHXH thanh toán chi phí KCB trong phạm vi được hưởng và mức hưởng theo đúng quy định nhưng chỉ tính theo giá dịch vụ áp dụng đối với các cơ sở KCB nhà nước tương đương tuyến chuyên môn kỹ thuật.

CÂU HỎI 8: Trường hợp người có thẻ BHYT đi KCB tại cơ sở y tế không ký hợp đồng KCB BHYT, hoặc không đủ thủ tục theo quy định thì có được Cơ quan BHXH thanh toán không và mức thanh toán như thế nào?

Trường hợp này người có thẻ BHYT tự thanh toán chi phí với bệnh viện, sau đó đến cơ quan BHXH để được thanh toán theo các mức sau:

- Mức thanh toán tối đa cho một đợt KCB ngoại trú:
 - 55.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện từ hạng III trở xuống;
 - 120.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện hạng II;
 - 340.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện hạng I và hạng đặc biệt.
- Mức thanh toán tối đa cho một đợt KCB ngoại trú:
 - 450.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện từ hạng III trở xuống;
 - 1.200.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện hạng II;
 - 3.600.000 đồng nếu KCB tại bệnh viện hạng I và hạng đặc biệt.

CÂU HỎI 9: Khi đi KCB có xuất trình thẻ BHYT, có chỉ định của Y Bác sỹ điều trị nhưng vẫn phải tự túc mua một số thuốc có trong danh mục BHYT do bệnh viện hết thuốc thì có được thanh toán chi phí của các thuốc đã mua đó không?

Có, bạn mang hóa đơn mua thuốc hợp lệ đến cơ quan BHXH cấp huyện hoặc tỉnh nơi bạn được cấp thẻ BHYT để được thanh toán.

Khi phải tự túc mua một số thuốc có trong danh mục BHYT do bệnh viện hết thuốc nhớ giữ lại hóa đơn để được thanh toán

CÂU HỎI 10: Người có thẻ BHYT khi bị nhiễm HIV, nhiễm lao, có mua một số thuốc điều trị bệnh lao và tập hợp đầy đủ chứng từ đề nghị thanh toán BHYT thì có được thanh toán số tiền thuốc trên không?

Được Cơ quan BHXH thanh toán khi có đủ các điều kiện sau:

- Có khám bệnh tại cơ sở y tế nơi bạn đăng ký KCB ban đầu hoặc cơ sở y tế mà người bệnh được chuyển đến theo quy định và có

chỉ định của thầy thuốc của cơ sở y tế đó.

- Thuốc có trong danh mục của cơ sở y tế.
- Thuốc không được ngân sách Nhà nước hoặc các nguồn tài chính khác chi trả.
- Có hóa đơn, chứng từ mua thuốc hợp lệ.

CÂU HỎI 11: Người có thẻ BHYT khi bị nhiễm HIV, có mua một số thuốc điều trị ARV, đã tập hợp đầy đủ chứng từ để nghị thanh toán BHYT thì có được thanh toán số tiền thuốc trên không?

Một số loại thuốc ARV bậc 1

Được Cơ quan BHXH thanh toán khi có đủ các điều kiện sau:

- Có khám bệnh tại cơ sở y tế nơi bạn đăng ký KCB ban đầu hoặc cơ sở y tế mà người bệnh được chuyển đến theo quy định và có chỉ định của thầy thuốc của cơ sở y tế đó.
- Thuốc có trong danh mục của cơ sở y tế.
- Thuốc không được ngân sách nhà nước hoặc các nguồn tài chính khác chi trả.
- Có hóa đơn, chứng từ hợp lệ.

CÂU HỎI 12: Người bị nhiễm HIV và thuộc diện hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội hằng tháng, khi tham gia BHYT có được thanh toán chi phí vận chuyển trong quá trình đi khám, chữa bệnh BHYT không?

Được Cơ quan BHXH thanh toán chi phí vận chuyển (xem các đối tượng được thanh toán chi phí vận chuyển tại **câu số 3**) mức thanh toán như sau:

- Trường hợp sử dụng phương tiện của cơ sở KCB, Cơ quan BHXH thanh toán chi phí vận chuyển, cả chiều đi và về cho cơ sở KCB chuyển người bệnh theo mức bằng **0,2 lít xăng/km** tính theo khoảng cách địa giới hành chính giữa hai địa phương và giá xăng tại thời điểm sử dụng.
- Trường hợp người bệnh không sử dụng phương tiện vận chuyển của cơ sở KCB thì mức thanh toán bằng **0,2 lít xăng/km** cho một chiều đi tính theo khoảng cách địa giới hành chính và giá xăng tại thời điểm sử dụng. Cơ sở KCB chỉ định chuyển viện thanh toán chi phí vận chuyển cho người bệnh. Cơ quan BHXH thanh toán với cơ sở KCB căn cứ phiếu chi tiền vận chuyển cho người bệnh.

Cơ quan BHXH chỉ thanh toán các thuốc, hóa chất, dịch truyền có trong “Danh mục thuốc chữa bệnh chủ yếu sử dụng tại các cơ sở KCB được quỹ BHYT thanh toán”.

CÂU HỎI 13: Khi đi KCB, người có thẻ BHYT được chi trả tất cả các loại thuốc không?

Không, cơ quan BHXH chỉ thanh toán các thuốc, hóa chất, dịch truyền có trong “Danh mục thuốc chữa bệnh chủ yếu sử dụng tại các cơ sở KCB được quỹ BHYT thanh toán”.

Riêng đối với thuốc điều trị ung thư, thuốc chống thải ghép ngoài Danh mục thuốc chữa bệnh chủ yếu sử dụng tại các cơ sở KCB theo quy định nhưng đã được phép lưu hành tại Việt Nam theo chỉ định của cơ sở KCB, Cơ quan BHXH chi trả **50% chi phí** thuốc này đối với các trường hợp:

- Người đã có thời gian tham gia BHYT liên tục từ **đủ 36 tháng** trở lên;
- Trẻ em dưới **6 tuổi**;
- Các đối tượng thuộc Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Ban Cơ yếu Chính phủ quản lý được hưởng chế độ KCB miễn phí theo quy định nay nghỉ hưu, chuyển ngành đang tham gia BHYT.

CÂU HỎI 14: Danh mục thuốc BHYT do ai quy định? Có thể xem ở đâu?

Danh mục thuốc ban hành kèm theo Thông tư số 31/2011/TT-BYT ngày 11/7/2011 và Thông tư số 12/2010/TT-BYT ngày 29/4/2010 của Bộ Y tế, Bạn có thể tham khảo trên Website của BHYT (<http://www.moh.gov.vn>). Ngoài ra, mỗi cơ sở y tế đều có danh mục thuốc được cấp có thẩm quyền phê duyệt và được công khai tại cơ sở y tế đó.

Website của Bộ Y tế - www.moh.gov.vn

CÂU HỎI 15: Một số người cho rằng không nên KCB bằng thẻ BHYT vì chỉ được phát thuốc nội, thuốc rẻ tiền tác dụng chữa bệnh thấp. Có đúng như vậy không?

Không đúng. Tùy vào mức độ bệnh tật, tùy vào phân tuyến chuyên môn kỹ thuật, mà người bệnh được chỉ định sử dụng thuốc theo đúng quy định bảo đảm an toàn, hiệu quả.

CÂU HỎI 16: Người tham gia BHYT bị nhiễm các bệnh lây truyền theo đường tình dục thì có được cơ quan BHXH chi trả chi phí KCB không? Mức chi trả là bao nhiêu?

Được. Cơ quan BHXH chi trả chi phí KCB như các bệnh khác. Mức chi trả tùy thuộc vào bệnh và nhóm đối tượng bạn tham gia BHYT và việc thực hiện các quy định khi đi KCB. Bạn xem thêm câu trả lời 4, 5, 6, 7, 8 nêu trên để biết mức hưởng trong các trường hợp cụ thể.

CÂU HỎI 17: Trường hợp sử dụng ma túy và bị sốc thuốc phải cấp cứu, BHYT có chi trả không?

Cơ quan BHXH hiện nay không thanh toán chi phí điều trị đối với các trường hợp sốc do sử dụng ma túy trái với quy định của pháp luật như tự tiêm, hút....

Cơ quan BHXH có chi trả chi phí KCB đối với các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

CÂU HỎI 18: Những xét nghiệm chẩn đoán viêm gan có được Cơ quan BHXH chi trả không?

Các xét nghiệm chẩn đoán được quy định trong “Danh mục dịch vụ kỹ thuật của cơ sở KCB” đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt giá theo đúng quy định, có chỉ định của Bác sĩ điều trị đều được cơ quan BHXH chi trả.

CÂU HỎI 19: Khi được chẩn đoán viêm gan virus C và cần điều trị thuốc, Cơ quan BHXH có chi trả không?

Có. Cơ quan BHXH chi trả chi phí các thuốc điều trị viêm gan C có trong “Danh mục thuốc sử dụng tại các cơ sở KCB” theo quy định của Bộ Y tế. Bạn có thể tham khảo Danh mục thuốc tại Website của Bộ Y tế (www.moh.gov.vn).

CÂU HỎI 20: Trường hợp nào không được hưởng BHYT?

1. Chi phí trong trường hợp thuộc phạm vi được hưởng của người có thẻ BHYT đã được ngân sách nhà nước chi trả;
2. Điều dưỡng, an dưỡng tại cơ sở điều dưỡng, an dưỡng;
3. Khám sức khỏe;
4. Xét nghiệm, chẩn đoán thai không nhằm mục đích điều trị;
5. Sử dụng kỹ thuật hỗ trợ sinh sản, dịch vụ kế hoạch hóa gia đình, nạo hút thai, phá thai, trừ trường hợp phải đình chỉ thai nghén do nguyên nhân bệnh lý của thai nhi hay của sản phụ;
6. Sử dụng dịch vụ thẩm mỹ;
7. Điều trị lác, cận thị và tật khúc xạ của mắt;
8. Sử dụng vật tư y tế thay thế bao gồm chân tay giả, mắt giả, răng giả, kính mắt, máy trợ thính, phương tiện trợ giúp vận động trong KCB và phục hồi chức năng;
9. KCB, phục hồi chức năng đối với thảm họa;
10. KCB trong trường hợp tự tử, tự gây thương tích;
11. KCB nghiện ma túy, nghiện rượu hoặc chất gây nghiện khác;
12. KCB tổn thương về thể chất, tinh thần do hành vi vi phạm pháp luật của người đó gây ra;
13. Giám định y khoa, giám định pháp y, giám định pháp y tâm thần;
14. Tham gia thử nghiệm lâm sàng, nghiên cứu khoa học.

KCB nghiện ma túy, nghiện rượu hoặc chất gây nghiện khác không được hưởng BHYT

CÂU HỎI 21: Như thế nào là KCB BHYT đúng quy định?

KCB đúng quy định (trừ trường hợp cấp cứu) là:

- KCB đúng nơi đăng ký KCB ban đầu ghi trên thẻ;
- Có xuất trình thẻ BHYT và giấy tờ có ảnh hợp lệ (trừ trẻ em dưới 6 tuổi);
- Trong trường hợp chuyển tuyến phải có giấy chuyển viện hoặc hồ sơ chuyển viện và đúng tuyến chuyên môn kỹ thuật theo quy định.

CÂU HỎI 22: Khi đi KCB BHYT cần phải có những giấy tờ gì?

Người có thẻ BHYT khi đi KCB cần phải:

- Xuất trình thẻ BHYT có ảnh; trường hợp thẻ BHYT chưa có ảnh thì xuất trình thẻ BHYT và một loại giấy tờ hợp lệ khác có ảnh như chứng minh thư nhân dân, hộ chiếu, bằng lái xe, thẻ đảng viên, thẻ đoàn viên công đoàn, thẻ hưu trí, thẻ học sinh sinh viên
- Đối với trẻ em dưới 6 tuổi khi đi KCB phải xuất trình thẻ BHYT; trường hợp chưa có thẻ BHYT thì xuất trình giấy khai sinh hoặc giấy chứng sinh. Trường hợp phải điều trị ngay sau khi sinh mà chưa có giấy chứng sinh thì thủ trưởng cơ sở y tế và cha (hoặc mẹ) hoặc người giám hộ của trẻ ký xác nhận vào hồ sơ bệnh án để thanh toán với Bảo hiểm xã hội và chịu trách nhiệm về việc xác nhận này.
- Trường hợp cấp cứu tại cơ sở KCB BHYT, phải xuất trình thẻ BHYT và giấy tờ có ảnh hợp lệ như quy định trên trước khi ra viện.
- Trường hợp chuyển tuyến KCB BHYT, ngoài các giấy tờ theo quy định ở trên, cần phải xuất trình thêm hồ sơ chuyển viện.

Khi đi KCB bằng BHYT cần phải xuất trình thẻ BHYT và một loại giấy tờ hợp lệ khác có ảnh như chứng minh thư nhân dân, hộ chiếu, bằng lái xe...

- Trường hợp đến khám lại theo yêu cầu của cơ sở KCB BHYT tuyến trên không qua nơi đăng ký KCB ban đầu: ngoài các giấy tờ đã nêu ở trên bạn phải xuất trình thêm giấy hẹn khám lại. Mỗi lần chuyển viện bạn được hẹn khám lại theo chế độ BHYT một lần. Cơ sở y tế chỉ hẹn người bệnh khám lại theo yêu cầu điều trị khi vượt quá khả năng chuyên môn của cơ sở tuyến dưới.

Khi đi công tác, học tập, làm việc lưu động hoặc đến tạm trú tại địa phương khác, cần phải xuất trình thêm giấy công tác hoặc giấy đăng ký tạm trú.

- Trường hợp bạn đã được chẩn đoán xác định là mắc một trong các bệnh mạn tính, phải điều trị dài ngày gồm: Lao; Ung thư, Đái tháo đường, Basedow, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, tăng huyết áp mạn tính, bệnh Hemophillia, Suy tủy, Luput ban đỏ, Parkinson, HIV/AIDS; có chỉ định sử dụng thuốc chống thải ghép sau ghép tạng; chạy thận nhân tạo chu kỳ và một số bệnh khác theo quy định của Bộ Y tế, nếu cần tiếp tục điều trị do vượt quá khả năng chuyên môn của cơ sở KCB BHYT tuyến dưới, cơ sở KCB tuyến trên có thể tiếp tục hẹn bệnh nhân khám lại nhưng chỉ đến hết năm dương lịch.

- Trường hợp KCB (không phải trong tình trạng cấp cứu) khi đi công tác, học tập, làm việc lưu động hoặc đến tạm trú tại địa phương khác, ngoài các giấy tờ đã nêu trên bạn phải xuất trình thêm giấy công tác hoặc giấy đăng ký tạm trú.

PHẦN 3: MỨC ĐÓNG VÀ THỦ TỤC MUA THẺ BHYT

CÂU HỎI 23: Người tham gia BHYT tự mua thẻ BHYT thì phải đóng bao nhiêu tiền?

Từ năm 2014 bạn phải đóng 4,5% mức lương tối thiểu chung (1.150.000 đồng)/tháng. Cụ thể số tiền phải đóng cho một năm là:
 $4,5\% \times 1.150.000 \text{ đ} \times 12 \text{ tháng} = 621.000 \text{ đồng/năm}$

CÂU HỎI 24: Người tham gia BHYT muốn mua thẻ BHYT cho các thành viên trong một hộ gia đình, mức đóng thế nào?

Mức đóng của các thành viên như sau:

- Người thứ nhất đóng bằng mức quy định, hiện tại là: 621.000 đồng/năm
- Người thứ hai, thứ ba, thứ tư đóng lần lượt bằng 90%, 80%, 70% mức đóng của người thứ nhất;
- Từ người thứ năm trở đi đóng bằng 60% mức đóng của người thứ nhất.

Từ năm 2014, người tham gia BHYT tự nguyện phải đóng 621.000 đồng/năm

CÂU HỎI 25: Hộ gia đình cận nghèo cần phải đóng bao nhiêu tiền để mua thẻ BHYT?

Mức đóng hằng tháng của đối tượng cận nghèo bằng 4,5% mức lương tối thiểu; được nhà nước hỗ trợ 100% hoặc 70% mức đóng tùy theo đối tượng. Trường hợp bạn phải đóng 30%.

Mức đóng từ 01/7/2013 như sau:

$4,5\% \times 1.150.000 \text{ đ} \times 12 \text{ tháng} \times 30\% = 186.300 \text{ đồng/năm}$

CÂU HỎI 26: Gia đình thuộc hộ cận nghèo muốn tham gia BHYT theo hộ gia đình thì có được giảm trừ không? Giảm trừ như thế nào?

Trường hợp tham gia BHYT theo hộ gia đình bao gồm toàn bộ người có tên trong sổ hộ khẩu và đang sống chung trong một nhà thì mức đóng như sau:

- a) Người thứ nhất đóng bằng mức quy định;
- b) Người thứ hai, thứ ba, thứ tư đóng lần lượt bằng 90%, 80%, 70% mức đóng của người thứ nhất;

c) Từ người thứ năm trở đi đóng bằng 60% mức đóng của người thứ nhất.

Ví dụ cụ thể đối với hộ gia đình cận nghèo có 3 thành viên tham gia BHYT theo hộ gia đình như sau:

- Mức đóng của người thứ nhất là:

$$4,5\% \times 1.150.000 \text{ đ} \times 12 \text{ tháng} \times 30\% = 186.300 \text{ đồng/năm};$$

- Mức đóng của người thứ 2 là:

$$186.300 \text{ đ} \times 90\% = 167.670 \text{ đồng/năm}$$

- Mức đóng của người thứ 3 là:

$$186.300 \text{ đ} \times 80\% = 149.040 \text{ đồng/năm}$$

Cả gia đình phải đóng là 503.010 đồng/năm

Có thể mua thẻ BHYT tại Đại lý thu của BHXH tại UBND phường, xã nơi cư trú hoặc đến trực tiếp cơ quan BHXH quận, huyện.

CÂU HỎI 27: Người tham gia BHYT có thể mua thẻ BHYT ở đâu?

Bạn có thể mua thẻ BHYT tại Đại lý thu của BHXH tại UBND phường, xã nơi cư trú hoặc đến trực tiếp cơ quan BHXH quận, huyện.

CÂU HỎI 28: Thủ tục thực hiện mua BHYT như thế nào?

- Tờ khai tham gia BHYT (Mẫu A03- TS)
- Bản sao Sổ hộ khẩu hoặc giấy đăng ký tạm trú đối với trường hợp tham gia theo hộ gia đình được giảm mức đóng.

BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM		CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM	
		Độc lập - Tự do - Hạnh phúc	
		Mẫu số: A03-TS <small>(Ban hành kèm theo QĐ số: 1111/QĐ-BHXH Ngày 25/09/2017 của BHXH Việt Nam)</small>	
	TỜ KHAI THAM GIA BẢO HIỂM Y TẾ		
	Mã số: _____		
[01]. Họ và tên (viết chữ in hoa): _____		[02]. Giới tính: Nam ☐ Nữ ☐	
[03]. Ngày tháng năm sinh: __/__/____		[04]. Dân tộc: _____	
[05]. Quốc tịch: _____		[06]. Hộ khẩu thường trú hoặc tạm trú: _____	
[07]. Địa chỉ liên hệ: _____			

Tải mẫu tờ khai theo đường link sau: http://www.mediafire.com/view/31jcjvcw37wf361/Mau_to_khai_BHXH_A03-TS.doc

CÂU HỎI 29: Để mua thẻ BHYT cần phải có thủ tục gì?

- Trường hợp mua thẻ BHYT trực tiếp tại BHXH cấp huyện thì bạn phải nộp hồ sơ theo (Mẫu A03-TS) và số tiền theo quy định tại bộ phận một cửa của cơ quan BHXH và được cơ quan BHXH viết hóa đơn thu tiền và giấy hẹn nhận thẻ theo mẫu.
- Trường hợp người tham gia đóng cho đại lý thu của BHXH thì bạn phải nộp hồ sơ theo (Mẫu A03-TS) và số tiền theo quy định cho đại lý thu và được Đại lý thu BHYT cấp biên lai thu tiền và giấy hẹn nhận thẻ theo mẫu.
- Đối với trẻ em dưới 6 tuổi, hồ sơ cấp thẻ BHYT bao gồm:
 - Bản sao giấy chứng sinh hoặc bản sao giấy khai sinh. Trường hợp trẻ em chưa có bản sao giấy chứng sinh hoặc bản sao giấy khai sinh thì phải có giấy xác nhận của Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn nơi cư trú của cha, mẹ hoặc người giám hộ;
 - Danh sách hoặc giấy đề nghị cấp thẻ bảo hiểm y tế của Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn nơi trẻ em cư trú.

*Nếu không có
hộ khẩu thường
trú nhưng
có giấy xác
nhận tạm trú
thì vẫn được
mua thẻ BHYT*

CÂU HỎI 30: Người tham gia BHYT không có hộ khẩu thường trú có được mua BHYT không?

Điều kiện để tham gia BHYT là có hộ khẩu thường trú hoặc giấy xác nhận tạm trú vì vậy, nếu không có hộ khẩu thường trú nhưng có giấy xác nhận tạm trú thì vẫn được mua thẻ BHYT. Bạn liên hệ với đại lý thu BHYT hoặc BHXH huyện nơi nộp tiền BHYT để được hướng dẫn làm thủ tục mua thẻ BHYT.

CÂU HỎI 31: Nếu một người chuyển giới (đã phẫu thuật toàn bộ hoặc 1 phần cơ thể; đang hóa trang khác với giới tính trong giấy tờ tùy thân) có được mua thẻ BHYT không? và có được hưởng BHYT không?

Nếu bạn thực hiện đầy đủ thủ tục (tham khảo câu 28 và 29) thì vẫn được cấp thẻ BHYT bình thường. Tuy nhiên, để

được hưởng quyền lợi BHYT, bạn cần phải thông báo vấn đề chuyển giới cho nhân viên y tế và nhân viên giám định BHYT tại cơ sở y tế biết. Trường hợp bạn đã thông báo về vấn đề chuyển giới mà vẫn không được hưởng chế độ BHYT thì bạn có quyền khiếu nại với cơ quan Bảo hiểm xã hội nơi bạn mua thẻ BHYT.

Khi bị mất thẻ BHYT phải có đơn đề nghị cấp lại thẻ BHYT gửi cơ quan BHXH nơi cấp thẻ và phải nộp phí để được cấp lại thẻ

CÂU HỎI 32: Thẻ BHYT có thời hạn sử dụng như thế nào đối với trường hợp tự nguyện tham gia BHYT?

Thời hạn sử dụng được ghi trên thẻ BHYT và tương ứng với số tiền đóng BHYT. Thẻ BHYT có giá trị sử dụng như sau:

- Kể từ ngày đóng BHYT đối với người tự nguyện tham gia BHYT liên tục từ lần thứ 2 trở đi.

- Sau 30 ngày đối với người tự nguyện tham gia BHYT lần đầu hoặc đóng BHYT không liên tục.

Riêng đối với quyền lợi về dịch vụ kỹ thuật cao thì thẻ BHYT có giá trị sử dụng sau 180 ngày kể từ ngày đóng BHYT.

- Trước khi thẻ BHYT hết hạn sử dụng 10 ngày, người tự nguyện tham gia BHYT phải đóng tiền cho đại lý thu BHYT hoặc trực tiếp cho cơ quan BHXH để được tính thời gian tham gia BHYT liên tục.

CÂU HỎI 33: Trong trường hợp bị mất thẻ BHYT, người tham gia BHYT cần làm gì để được cấp lại?

Khi bị mất thẻ BHYT bạn phải có đơn đề nghị cấp lại thẻ BHYT gửi cơ quan BHXH nơi cấp thẻ và phải nộp phí để được cấp lại thẻ BHYT.

CÂU HỎI 34: Trong trường hợp thẻ BHYT bị rách, hỏng, sai thông tin người tham gia BHYT cần làm gì để được đổi thẻ BHYT?

Người tham gia BHYT cần phải có đơn đề nghị cấp lại thẻ BHYT (theo mẫu do cơ quan Bảo hiểm xã hội quy định) kèm theo thẻ BHYT cũ nộp cho Đại lý hoặc cơ quan BHXH.

Trong thời hạn **7 ngày** làm việc, kể từ ngày nhận được đơn đề nghị cấp lại thẻ, cơ quan bảo hiểm y tế sẽ cấp lại thẻ cho bạn. Trong thời gian này bạn vẫn được hưởng quyền lợi BHYT.

CÂU HỎI 35: Người tham gia BHYT đã có thẻ BHYT, sau khi chuyển giới tính có được hưởng BHYT khi đi KCB không?

Yêu cầu khi đi khám chữa bệnh phải xuất trình thẻ BHYT có ảnh hoặc giấy tờ tùy thân có ảnh để đối chiếu và được hưởng quyền lợi BHYT khi KCB. Trường hợp bạn chuyển giới, chứng minh thư nhân dân hoặc thẻ BHYT có ảnh của bạn mang giới tính cũ, đối chiếu với bạn khi khám chữa bệnh sau khi chuyển giới sẽ không trùng hợp và vì vậy bạn cần có thêm các yếu tố pháp lý khác chứng minh người có thẻ BHYT và người sử dụng thẻ BHYT để KCB là một người mới được hưởng BHYT khi đi KCB.

Trường hợp chuyển giới, bên cạnh chứng minh thư nhân dân, cần có thêm các yếu tố pháp lý khác chứng minh người có thẻ BHYT và người sử dụng thẻ BHYT để KCB là một người mới được hưởng BHYT.

PHẦN 4: TÀI LIỆU THAM KHẢO

Danh mục các tài liệu quy định về chính sách BHYT

- Luật bảo hiểm y tế số 25/2008/QH12 ngày 14/11/2008
- Nghị định số 62/2009/NĐ-CP ngày 27/7/2009 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật bảo hiểm y tế;
- Thông tư liên tịch số 09/2009/TTTL-BYT-BTC ngày 14/8/2009 của liên Bộ Y tế - Tài chính hướng dẫn thực hiện bảo hiểm y tế;
- Thông tư số 10/2009/TT-BYT ngày 14/8/2009 của Bộ Y tế hướng dẫn đăng ký KCB ban đầu và chuyển tuyến KCB bảo hiểm y tế;
- Thông tư số 11/2009/TT-BYT ngày 14/8/2009 của Bộ Y tế ban hành Danh mục dịch vụ kỹ thuật phục hồi chức năng và số ngày bình quân một đợt điều trị của một số bệnh, nhóm bệnh được Cơ quan BHXH thanh toán
- Thông tư số 31/2011/TT-BYT ngày 11/7/2011 ban hành và hướng dẫn thực hiện Danh mục thuốc chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được quỹ bảo hiểm y tế thanh toán.
- Thông tư số 12/2010/TT-BYT ngày 29/4/2010 Ban hành Danh mục thuốc y học cổ truyền chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám chữa bệnh.
- Thông tư liên tịch số 03/2006/TTTL-BYT-BTC-BLĐTB&XH ngày 26/01/2006 của Bộ Y tế - Bộ LĐTB&XH bổ sung TTLB số 14 ngày 30/9/1995 của liên Bộ Y tế - Tài chính - LĐTB&XH - Ban Vật giá Chính phủ hướng dẫn thực hiện việc thu một phần viện phí.
- Thông tư liên tịch số 04/2012/TTTL-BYT-BTC ngày 29/02/2012 Ban hành mức tối đa khung giá một số dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh của Nhà nước.

Khi cần các tài liệu tham khảo có thể tra cứu trên Google hoặc các trang mạng: chinhphu.vn của Chính phủ; moh.gov.vn của Bộ Y tế; baohiemxahoi.gov.vn của Bảo hiểm xã hội Việt Nam....

Biên soạn:

GS. Lê Văn Truyền (Nguyên thứ trưởng Bộ Y tế)

Phan Văn Toàn (Chuyên viên Cục BHYT)

GS. Nguyễn Thanh Hương (Phó hiệu trưởng trường Y tế công cộng)

Kiểu Thị Mai Hương (Quản lý Chương trình Sức khỏe SCDI)

Với sự hỗ trợ của:

International HIV/AIDS Alliance

Tài liệu được thực hiện bởi:

**Trung tâm Hỗ trợ Sáng kiến Phát triển Cộng đồng
(SCDI)**

240 Mai Anh Tuấn, Thành Công, Ba Đình, Hà Nội

Điện thoại: 0435720689

Email: scdi@scdi.org.vn

Website: scdi.org.vn

